

10 Mayıs 2012

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1011

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-6048)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi:** a) TBMM Başkanlığının 16.04.2012 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.99361 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 20.04.2012 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-1186/1808 sayılı yazısı.

Hatay Milletvekili Sayın Hasan AKGÖL'ün, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımda cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/6048 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, EÜAŞ Genel Müdürlüğü, BOTAŞ Genel Müdürlüğü ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (3 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği : Bilgi :
TBMM Başkanlığı Başbakanlık

HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN HASAN AKGÖL'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6048)

Sorular 1, 5:

Yapılan son elektrik ve doğalgaz zamlarıyla ilgili olarak çeşitli basın yayın organlarında, ülkemiz ekonomisine yaptıkları üretimle katkı sağlayan birçok sektör temsilcisinden ve meslek birliğinden ciddi tepkiler olduğuna ilişkin haberler yer almaktadır. Buna ilişkin olarak;

-Yapılan elektrik ve doğalgaz zamlarının bu denli yüksek olarak açıklanmasının nedenleri nelerdir? Yapılan bu zamlar sonrası hedeflenen aylık tahsilat ortalamaları nedir?

-Akaryakıt fiyatlarına sürekli yapılan zamlardan sonra gerçekleştirdiğiniz elektrik ve doğalgaz zamları Türk sanayicisini, çiftçisini ve esnafını rekabet ettikleri Dünya piyasalarındaki emsalleri karşısında nasıl etkileyecektir? Bu zamlar Türk üreticilerin piyasa koşullarında rekabet güçlerini olumsuz etkilememiş midir?

Cevaplar 1, 5:

Elektrik fiyatlarının belirlenmesine yönelik olarak Enerji KİT'leri 14.02.2008 tarih ve 2008/T-5 sayılı Yüksek Planlama Kurulu (YPK) Kararı ile 01.07.2008 tarihinden itibaren Maliyet Bazlı Fiyatlandırma (MBF) Mekanizmasına geçmiştir. Söz konusu Karar gereğince maliyet ve döviz kurlarındaki değişimler fiyatlara yansıtılmakta ve satış fiyatları bu Karar uyarınca belirlenmekte ve uygulanmaktadır. MBF ile maliyetler; döviz kurundan kaynaklanan maliyetler, işçilik maliyetleri, kömür alım maliyeti, doğalgaz alım maliyeti, fuel-oil alım maliyeti ve sıfır bakiye maliyeti (piyasanın tümünde gerçekleşen enerji alım/satım arasındaki farkın üreticilere yansıtılması) kalemlerinden oluşmaktadır. Her bir portföy üretim grubu için söz konusu YPK Kararı ekinde üretim kaynaklarının maliyet ağırlık oranlarına göre formülasyonlar belirlenmiştir. Maliyetlerdeki değişim dönemsel olmakla birlikte, MBF Usul ve Esasları Genelgesine göre maliyetlere göre belirlenen fiyatlar yılsonu mali hedeflerine bağlı olarak yeniden tespit edilebilmektedir. Hazine Müsteşarlığı, MBF'nin uygulanmasına ilişkin gerekli gözetim ve koordinasyonu yapmaktadır.

Elektrik dağıtım şirketlerinin tahsilat oranları değişik oranlarda olabilmektedir. Ayrıca 01.04.2012 tarihinden itibaren uygulamaya konulan elektrik satış tarifeleri EPDK'nın internet sitesinde yayınlanmakta olup www.epdk.org.tr bağlantı adresinden ulaşılmaktadır.

Yine, doğal gaz ithal bir enerji kaynağı olup, yapılan uluslararası anlaşmalar çerçevesinde temin edilmektedir. BOTAŞ Genel Müdürlüğü doğal gaz toptan satış fiyatlarını belirlerken pazarın durumunu, EPDK'nın tarife ile ilgili kararları doğrultusunda alım ve işletme giderlerini ve piyasa koşullarını dikkate alarak mümkün olan en makul seviyede fiyatlarını belirleyerek doğal gazı tüketicilere sunmaktadır.

Soru 2:

Ülkemiz elektrik enerjisi üretiminin ne kadarı doğalgaz çevrim santrallerinden gerçekleştirilmektedir? Kurulu kapasitesine rağmen tam kapasite ile çalıştırılmayan, mevcut türbinleri devre dışı, hidroelektrik santralleri var mıdır? Şayet var ise bunlar hangi santrallerdir?

Cevap 2:

2011 yılında ülkemiz elektrik enerjisi üretiminin %44,7'si doğalgaz çevrim santrallerinden gerçekleştirilmiştir.

Hidroelektrik santrallerin (HES) üretimini etkileyen faktörler arasında kurulu gücün yanı sıra su geliri, barajın doluluk oranı, rezervuar yönetimi vb. faktörler bulunmaktadır. Barajın doluluk oranı azaldıkça, birim sudan elde edilen enerji miktarı da azalmaktadır. Bunun yanı sıra tek bir nehir üzerinde yer alan santrallerde, aynı suyu kullanarak en fazla enerji üretimi yapabilmek amacıyla bir üst santraldan, mansap santralin türbinleyeceği kadar su bırakılmaktadır. Ayrıca hidroelektrik santrallerde su gelirinin düşük olduğu mevsimlerde boş hacim sağlayacak şekilde üretim yapmak, su gelirinin yüksek olduğu mevsimlerde ise gelen suyun seviyesine göre hem depolamak hem de üretmek esastır.

**HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN HASAN AKGÖL'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6048)**

Dolayısıyla hidrolik santrallarda üretim değerlendirilmesi yapılırken sadece kurulu gücün dikkate alınması doğru bir yaklaşım olmamaktadır. Bu kapsamda bakım revizyon vb. nedenlerle çalışmayanlar hariç olmak üzere, EÜAŞ Genel Müdürlüğü bünyesinde bulunan hidroelektrik santrallardan, çalışması gerekip de çalışmayan HES bulunmamaktadır. Çalışmayan HES'ler, yukarıda izah edilenler çerçevesinde üretim programı verilemeyen santrallerdir.

EÜAŞ'a bağlı olarak işletilen Hidroelektrik Santrallar, Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan rezervuar işletme programlarına, yapılan ikili anlaşma miktarlarına ve Türkiye elektrik sisteminin arz-talep durumlarına göre çalıştırılmaktadır. EÜAŞ tarafından işletilen tüm hidroelektrik santrallar olası arıza ve planlı revizyon-bakım haricinde emre amade durumdadır. Bununla birlikte, 30.08.2010 tarihinden itibaren Gezende Hidroelektrik Santrali enerji tüneline DSİ Genel Müdürlüğü tarafından yapılan çalışmalar nedeni ile enerji üretimi yapılamamaktadır. Gezende Hidroelektrik Santrali enerji tüneline yapılan çalışmaların 2012 yılı Haziran ayında tamamlanması planlanmaktadır.

Soru 3:

Doğalgaz çevrim santrallerinden ve hidroelektrik santrallerinden karşılanan elektrik enerjisinin birim maliyeti kaç Türk lirasıdır?

Cevap 3:

2011 yılında EÜAŞ Genel Müdürlüğü ve Bağlı Ortaklıklarına ait santralların ortalama elektrik üretim maliyeti 10,46 Kır/kWh olarak gerçekleşmiştir.

Soru 4:

Hükümetinizin tarımsal sulamada kullanılan elektrik enerjisinden alınan KDV'yi %1'e indirmek için herhangi bir çalışması var mıdır? Şayet yok ise bu yönde bir çalışma başlatılması için bir talimatınız olacak mı?

Cevap 4:

Vergi düzenlemeleri hususu Bakanlığım görev ve sorumluluk alanında bulunmadığından söz konusu hususların Maliye Bakanlığından sorulması uygun olacaktır.

Sorular 6, 7:

-Akaryakıt ve doğalgaz ithalatçısı Avrupa ülkelerinde tüketiciler 1 litre benzini, 1 metreküp doğalgazı kaç Euro'ya tüketiyorlar? Bu ülkeler akaryakıt ve doğalgaz için bizden daha düşük bir nakliye bedeli mi ödüyor? Yoksa Türk halkı yapılan zamlara tepki vermediği için mi alım maliyeti ile yurttaşlarımıza satılan nihaiyi kullanıcı fiyatları arasındaki fark AB ülkelerinden daha yüksek?
-Türkiye'de tarlasında kuyu suyu kullanan toplam kaç çiftçi vardır? Bunlardan sulamadan kaynaklanan elektrik borcunu ödeyememiş olan çiftçi sayısı kaçtır? Yaptığınız elektrik zammından olumsuz etkilenecek çiftçilerimizin mağduriyetlerini gidermek için bir çalışma yapmayı planlıyor musunuz?

Cevaplar 6, 7:

Ülkemizin dışa bağımlılığının azaltılması ve sürdürülebilir kalkınmasının temini için sürekli, verimli ve ucuz enerji sağlanması büyük önem taşımaktadır. Tüketicilerin enerjiyi en uygun maliyetle kullanabilmelerine yönelik olarak petrol ve doğalgaz aramalarına önemli kaynaklar ayrılmaktadır. Bununla birlikte, birincil enerji kaynakları bakımından dışa bağımlılığımızı azaltmak ve buna yönelik olarak yerli enerji kaynaklarımızdan azami ölçüde yararlanılmasına sağlamak için rekabetçi bir enerji piyasası oluşumu çerçevesinde gerekli yatırımlar yapılmakta ve mevzuatlar hazırlanarak yürürlüğe konulmaktadır.

**HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN HASAN AKGÖL'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6048)**

Ayrıca bu yöndeki hedeflerimiz “Elektrik Enerjisi Piyasası ve Arz Güvenliği Strateji Belgesi”nde ve Bakanlığımız Stratejik Planında da yayınlanmıştır. Tüm bu uygulamalar sonucunda maliyetlerin düşürülmesi ve böylece oluşacak kazanımların nihai tüketiciye yansıtılması için çalışmalarımız yoğun olarak sürdürülmektedir.

Elektrik dağıtım şirketleri toplam tarımsal sulama abone sayısı 458.258’dir. Sulama abonelerinin 21 adet Elektrik Dağıtım Şirketine anapara toplam borçları yaklaşık 2,1 Milyar TL’dir.